

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO

Opole, dnia 1 czerwca 2022 r.

Poz. 1614

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR IN.VII.743.24.2022.AB WOJEWODY OPOLSKIEGO

z dnia 29 kwietnia 2022 r.

Na podstawie art. 91 ust. 5 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559) oraz art. 28 ustawy z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022 r. poz. 503) **stwierdzam nieważność uchwały nr XLVII.264.2022 Rady Gminy Komprachcice z dnia 28 marca 2022 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Wawelno.**

UZASADNIENIE

28 marca 2022 r. Rada Gminy Komprachcice podjęła uchwałę nr XLVII.264.2022 w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Wawelno.

Zgodnie z art. 20 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, Wójt Gminy Komprachcice przedstawił Wojewodzie Opolskiemu w dniu 31 marca 2022 r. przedmiotową uchwałę wraz z dokumentacją prac planistycznych w celu oceny ich zgodności z przepisami prawa.

Po przeprowadzeniu czynności sprawdzających organ nadzoru pismem z 25 kwietnia 2022 r., na podstawie art. 61 § 1 i 4 ustawy z 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r., poz. 735 ze zm.), w związku z art. 91 ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym, zawiadomił Przewodniczącego Rady Gminy Komprachcice o wszczęciu postępowania nadzorczego.

28 kwietnia 2022 r. do tutejszego organu nadzoru wpłynęły wyjaśnienia Przewodniczącego Rady Gminy wobec podniesionych zarzutów. Analiza tych wyjaśnień oraz przedłożonej uchwały wraz z dokumentacją prac planistycznych wykazała naruszenie art. 20 ust. 1 w związku z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym skutkujące podjętym rozstrzygnięciem nadzorczym.

Zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego uchwała rada gminy po stwierdzeniu, że nie narusza on ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Charakter prawny studium i jego rola w kształtowaniu polityki przestrzennej gminy jest oczywisty i nie budzi żadnych wątpliwości interpretacyjnych. Przepisy ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ustanawiają obowiązek uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, które:

- określa politykę przestrzenną gminy, w tym lokalne zasady zagospodarowania przestrzennego (art. 9 ust. 1),
- sporządza się w granicach administracyjnych gminy (art. 9 ust. 3),
- jest wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych (art. 9 ust. 4).

Studium jako obowiązkowy akt wewnętrznego kierownictwa gminy pozwala na realizację jednego z jej podstawowych zadań własnych. Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej na terenie gminy, w tym uchwalanie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, z wyjątkiem morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej oraz terenów zamkniętych, **należy do zadań własnych gminy.**

Zapisany w art. 9 ust. 4 ustawy obowiązek zachowania zgodności planu miejscowego z ustaleniami studium wynika z konieczności kontynuowania przez gminę w planach miejscowych wypracowanego na etapie sporządzania studium społecznego konsensusu co do lokalnych zasad zagospodarowania oraz umożliwienia realizacji na obszarze gminy inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym uprzednio wprowadzonych do studium. O wadze lokalizacji tych inwestycji w studium świadczy możliwość władczej ingerencji organu nadzoru w sytuacji gdy rada gminy nie uchwaliła studium, nie przystąpiła do jego zmiany albo, uchwalając studium, nie określiła w nim obszarów rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym, wojewódzkim i metropolitalnym, ujętych w planie zagospodarowania przestrzennego województwa. Wojewoda, po podjęciu czynności zmierzających do uzgodnienia realizacji tych inwestycji, wzywa radę gminy do uchwalenia studium lub jego zmiany w wyznaczonym terminie. Po bezskutecznym upływie tego terminu wojewoda sporządza miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego albo jego zmianę dla obszaru, którego dotyczy zaniechanie gminy, w zakresie koniecznym dla możliwości realizacji inwestycji celu publicznego oraz wydaje w tej sprawie zarządzenie zastępcze (art. 12 ust. 3).

Polityka przestrzenna gminy zawarta w studium dotyczy szerokiej gamy aspektów środowiskowych, prawnych, ekonomicznych i demograficznych określonych w art. 10 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu, a kształtowania jest na podstawie uwarunkowań, których przykładowy katalog określa art. 10 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Każda decyzja planistyczna rady gminy w formie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego musi realizować politykę przestrzenną zapisaną w studium. Polityka ta wymaga okresowych aktualizacji wraz ze zmieniającymi się uwarunkowaniami rozwoju gminy. Zgodnie z art. 32 ww. ustawy, w celu oceny aktualności studium i planów miejscowych wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń studium, z uwzględnieniem decyzji zamieszczonych w rejestrach, o których mowa w art. 57 ust. 1-3 i art. 67, oraz wniosków w sprawie sporządzenia lub zmiany planu miejscowego. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta przekazuje radzie gminy wyniki analiz, o których mowa w ust. 1, po uzyskaniu opinii gminnej lub innej właściwej, w rozumieniu art. 8, komisji urbanistyczno-architektonicznej, co najmniej raz w czasie kadencji rady. Rada gminy podejmuje uchwałę w sprawie aktualności studium i planów miejscowych, a w przypadku uznania ich za nieaktualne, w całości lub w części, podejmuje działania, o których mowa w art. 27. Przy podejmowaniu uchwały, o której mowa w ust. 2, rada gminy bierze pod uwagę w szczególności zgodność projektu studium albo planu miejscowego z wymogami wynikającymi z przepisów art. 10 ust. 1 i 2, art. 15 oraz art. 16.

Reasumując – każda gmina nie tylko musi sporządzić studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla obszaru w granicach administracyjnych aby skutecznie wykonywać zadania własne, ale ponadto ma obowiązek systematycznego aktualizowania tego aktu.

Rada Gminy Komprachcice podejmując kontrolowaną uchwałę stwierdziła jej zgodność z ustaleniami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Komprachcice przyjętego uchwałą nr XXI.143.2016 z 14 grudnia 2016 r. Akt ten określał uwarunkowania rozwoju przestrzennego oraz politykę przestrzenną gminy w granicach administracyjnych obowiązujących do końca 2016 r. Zmiana granic administracyjnych gminy, która nastąpiła z dniem 1 stycznia 2017 r. wymaga od władz gminy określenia na nowo jej polityki przestrzennej. Zmianie uległy bowiem zasadnicze dla tej polityki elementy: obszar gminy i stan ludnościowy.

Studium gminy Komprachcice, którego ostatnia aktualizacja nastąpiła w 2016 r., nie określa kierunków rozwoju przestrzennego gminy Komprachcice w oparciu o jej zmienione uwarunkowania rozwoju. W tym stanie rzeczy studium to nie może stanowić podstawy jakichkolwiek decyzji planistycznych w formie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a stwierdzenie zawarte w § 1 kontrolowanej uchwały „Stwierdza się, że uchwalana zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Komprachcice, nie narusza ustaleń Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Komprachcice, uchwalonego w formie ujednoczonej uchwałą nr XXI.143.2016 Rady Gminy Komprachcice z dnia 14 grudnia 2016 r.”, należy uznać za pozbawione jakiegokolwiek treści normatywnej. Każda decyzja Rady Gminy Komprachcice oparta na ustaleniach nieaktualnego studium może wywołać negatywne skutki dla realizacji zadań własnych gminy i inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym. Prawidłowo przygotowana uchwała w sprawie nowego planu albo zmiany planu obowiązującego musi odnosić się do studium gminy odzwierciedlającego jej aktualne granice i stan demograficzny. Kontrolowana uchwała nie spełnia tego wymogu.

W nawiązaniu do wyjaśnień Przewodniczącego Rady Gminy tutejszy organ nadzoru podkreśla, że nie kwestionuje faktu obowiązywania na obszarze gminy Komprachcice uchwały z 2016 r., ale to, że akt ten stanowi wciąż podstawę podejmowania decyzji planistycznych, pomimo swojej oczywistej nieaktualności. Formuła o nienaruszaniu uchwalanym planem studium oznacza w istocie stwierdzenie zgodności ustaleń planu z polityką przestrzenną gminy, a polityki tej gmina Komprachcice nie posiada pomimo formalnego obowiązywania studium – co wykazano na wstępie.

Stwierdzone naruszenie prawa uznać należy za istotne, bo w sposób jednoznaczny naruszające interes społeczny i publiczny.

W tym stanie rzeczy orzeczono jak na wstępie.

POUCZENIE

Na podstawie art. 98 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym niniejsze rozstrzygnięcie może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu, za moim pośrednictwem, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

z up. Wojewody Opolskiego
Zastępca Dyrektora
Wydziału Infrastruktury i Nieruchomości

Małgorzata Zagaja